

Oponentský posudok dizertačnej práce

Téma dizertačnej práce: *Návrh modelu klastrovej politiky pre podmienky ekonomiky Slovenska*

Autor dizertačnej práce: *Ing. Martina Sopoligová, Fakulta managementu a ekonomiky Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne*

Oponent: *doc. Ing. Jozef Habánik, PhD., Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne*

Predložená dizertačná práca sa zaoberá komparatívnou analýzou klastrových organizácií v Českej republike a v Slovenskej republike, analýzou výkonnostných charakteristík a teoretickým vymedzením klastrových organizácií vo väzbe na intervenčnú politiku štátu, možnosti a nástroje klastrovej politiky.

Práca obsahuje tiež návrhy modelu klastrovej politiky pre podmienky rozvoja slovenskej ekonomiky. Pre dosiahnutie a naplnenie kľúčového cieľa dizertačnej práce doktorandka Ing. Martina Sopoligová formulovala niekoľko štatistických hypotéz, pričom porovnávané sú skupiny klastrových organizácií z oboch krajín a to so zohľadnením, či ich činnosť je podporovaná z verejných zdrojov alebo mimo dotačným spôsobom financovania. Výsledky testovania boli akceptované pri 5% hladine významnosti. Z desiatich navrhnutých hypotéz boli na základe výsledkov 3 zamietnuté, pričom z ďalšieho textu nie je úplne zrejmé, ako tieto závery boli premietnuté do komparácie vplyvu klastrových politík na úroveň rozvoja reprezentatívne zvolenej vzorky organizácií.

Kvantitatívny prieskum je podporený uskutočnenými štruktúrovanými rozhovormi s predstaviteľmi orgánov verejnej správy, regionálnej samosprávy a slovenských klastrových organizácií. Napriek tomu, že otázky môžeme považovať za vhodne formulované, interpretovanie ich výsledkov na str. 134 – 135 dizertačnej práce neposkytuje kľúčové zistenia na požadovanej úrovni. Výskumné otázky boli spracované na základe analýzy informačných zdrojov s cieľom zistiť, či zmena prístupu štátnej politiky ovplyvňuje vznik a rozvoj klastrov.

Tieto výsledky doktorandka Ing. Martina Sopoligová premietla do odporúčaní pre realizáciu klastrovej politiky v podmienkach Slovenskej republiky. Výzvou pre jej ďalšiu vedeckú činnosť by malo byť tieto odporúčania z roviny všeobecných konštatovaní posunúť bližšie ku konkrétnym organizáciám sieťovaným v klastroch, osobitne podnikového sektora. Oceňujem, že doktorandka tento priestor plánuje využiť k skúmaniu vplyvu odlišných prístupov na úrovni podnikových údajov pri akceptovaní geografických súvislostí, sociálneho a ekonomického prostredia. Do akej miery vláda, regionálne samosprávy a firmy v ČR a SR pochopili dôležitosť klastrových iniciatív a kvalifikovanej správy v rozvoji regiónov, ekonomiky a národného hospodárstva tak zrejme bude predmetom jej ďalšieho skúmania.

a) Aktuálnosť témy dizertačnej práce

Hospodársky a sociálny rozvoj ekonomiky je podmienený vykonávaním nevyhnutných štrukturálnych zmien, širších inovačných aktivít a investičných zámerov, ktoré sú zamerané na tvorbu nových pracovných príležitostí a impulzov pre rast konkurencieschopnosti. Medzi tieto impulzy určite radíme sieťovanie organizácií a inštitúcií do podoby klastrov a klastrových iniciatív. Efektívnosť a účinnosť takýchto aktivít je podmienené nielen existenciou, ale tiež vhodnou implementáciou klastrovej stratégie a politiky. Tému dizertačnej práce zameranú na tvorbu nového modelu takejto politiky v podmienkach slovenskej ekonomiky, podporenú výskumom, môžeme považovať za aktuálnu a to nielen z aspektu rozvoja regiónov, ale tiež potrieb rozvoja študijného programu P 6 208 Ekonomika a management.

b) Splnenie stanovených cieľov

Doktorandka si za hlavný cieľ dizertačnej práce stanovila na základe porovnania rozdielnych prístupov ku klastrovej politike: „*navrhnúť model klastrovej politiky pre podmienky ekonomiky Slovenska*“. Cieľ je stanovený konzistentne so zadaním dizertačnej práce. Pre naplnenie cieľa doktorandka vymedzila štyri čiastkové výskumné ciele a dva odlišné prístupy k realizácii klastrovej politiky (bottom-up, top-down). Postup k dosiahnutiu vymedzeného cieľa je popísaný na str. 53, obrázkom 2.1. Konceptuálny model riešenia. Naplnenie cieľa, t. j. návrh modelu klastrovej politiky obsahuje kap. 4: Hlavné výsledky dizertačnej práce. Tu poznamenávam, že napriek správne identifikovaniu problémov a nedostatkov u oboch porovnávaných ekonomík v danej oblasti skúmania, zostali závery a odporúčania len vo všeobecnej, skôr hypotetickej rovine (str. 149 – 150).

c) Postup riešenia a výsledky dizertačnej práce

Z hľadiska naplnenia hlavného cieľa dizertačnej práce môžeme zvolený postup riešenia (kritická rešerš literárnych zdrojov, analýza strategických a programových dokumentov, dotazníkový prieskum, štruktúrovaný rozhovor, ...) považovať za premyslený a uvážlivo zvolený. Nakoľko dizertačná práca nadväzuje na medzinárodný výskumný projekt V4 ClusterPol, ktorého, ako autorka uvádza, bola členom riešiteľského kolektívu, mali byť výsledky dizertačnej práce spracované viac konkrétne, najmä na podmienky konkrétnych návrhov legislatívnych a riadiacich zmien a tiež konkrétneho návrhu nového modelu financovania klastrovej politiky a to prostredníctvom účinnej aplikácie nástrojov štrukturálnej a regionálnej politiky, využívúc pritom dokumenty a politiky, na ktoré sa doktorandka odvoláva v prvej časti dizertačnej práce.

d) Význam pre prax a rozvoj vedného odboru

Z hľadiska praktických prínosov a významu dizertačnej práce predstavujú výsledky komparatívnej analýzy klastrových organizácií na území ČR a Slovenska objektívne vnímanie súčasného stavu. Za prínos pre prax môžeme považovať tiež aktualizáciu databázy aktívnych organizácií a iniciatív v SR. Prínos pre rozvoj vedného odboru absentuje. Prehľad aktuálnych tém a autorov, ktorí profilujú názory na úlohu a význam klastrov, vrátane oficiálnych národných a európskych dokumentov nemôžeme považovať za vyjadrenie k prínosom pre rozvoj vedného odboru. Odporúčam, aby sa doktorandka počas obhajoby svojej práce k danej skutočnosti vyjadrila a zaujala stanovisko.

e) Formálna úprava a jazyková úroveň dizertačnej práce

Formálna úprava a jazyková úroveň odpovedá požiadavkám kladeným na tento typ záverečnej práce. Pre ďalšiu vedeckú a publikačnú činnosť navrhujem zjednotiť používanie pojmov ako SR, Slovensko, ekonomika alebo krajina, nakoľko obidva porovnávané štáty majú svoj oficiálny názov.

f) Publikačná činnosť študenta

Predložený zoznam publikačnej činnosti zodpovedá zadaniu a téme dizertačnej práce, celkovo obsahuje zoznam 10 publikačných výstupov, z toho dva výstupy evidované v databáze Scopus vo forme spoluautorského podielu.

Záverom konštatujem, že predložená dizertačná práca doktorandky Ing. Martiny Sopoligovej na tému: „Návrh modelu klastrovej politiky pre podmienky ekonomiky Slovenska“ spĺňa požadované kritériá a **odporúčam ju k obhajobe.**

V Trenčíne, dňa 08. 06. 2018

doc. Ing. Jozef Habánik, PhD.

oponent DP